

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 35C/358/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115221595
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Bowker
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7115221595.1

Rozhodnutie

Okresný súd Košice I v konaní pred sudkyňou JUDr. Lenkou Bowker v právnej veci žalobcu: CETELEM SLOVENSKO a.s., so sídlom: Panenská 7, 812 36 Bratislava, IČO: 35787783, v zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom: Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, proti žalovanej: W. Ž., nar.: X.X.XXXX, bytom: U. Č.. XX, XXX XX P., štátna občianka SR, o zaplatenie 428,95 € s príslušenstvom

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 388,90 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 388,90 € od 22.10.2014 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalobcovi priznáva náhradu trov konania vo výške 93,88 €, ktorú je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi k rukám jeho právneho zástupcu Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 13.8.2015 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k zaplateniu sumy 428,95 € spolu s úrokmi z dlžnej úverovej istiny vo výške 23,40 % ročne zo sumy 388,90 € od 4.9.2014 až do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 428,95 € od 4.9.2014 do zaplatenia, ako aj k náhrade trov konania spočívajúcich v úhrade súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 16.2.2014 uzavrel so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z.. Obsahom úverovej zmluvy bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanej viazaný spotrebiteľský úver vo výške 388,90 € na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve a súčasne záväzok žalovanej vrátiť poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami a to formou 18 mesačných splátok vo výške 25,83 €, t.j. celkom 464,94 €, so splatnosťou prvej splátky 15.3.2014. Poukázal na bod 1.4. časti 1 úverovej zmluvy, bod 2.1. časti 3 úverovej zmluvy, bod 4.1. časti 3 úverovej zmluvy, bod 7. časti 3 úverovej zmluvy. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovanej žalobca vyhlásil dňa 3.9.2014 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovanej splatným v celom rozsahu. Žalovaná má voči žalobcovi neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 428,95 € (388,90 € z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny, 40,05 € z titulu dlžných úrokov z úveru). Okrem toho je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny tak, ako si ich uplatnil v návrhu na začatie konania.

Podľa § 200ea zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 115a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, na prejednanie veci samej nie je potrebné nariadovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali.

Podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 16.2.2014 žalobca a žalovaná uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb. Predmetom zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru vo výške a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve, pričom žalovaná bola povinná poskytnúť úver vrátiť, zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky a plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Cena tovaru alebo služby bola stanovená vo výške: 438,90 €, priama platba predajcovi: 50 €, výška úveru: 388,90 €, výška mesačnej splátky: 25,83 €, počet mesačných splátok: 18, splatnosť mesačnej splátky: 15.deň v mesiaci, splatnosť prvej mesačnej splátky: 15.3.2014, konečná splatnosť úveru: 15.8.2015, výška úrokovej sadzby: 23,40 % ročne - fixná, RPMN: 26,10 %, priemerná RPMN: 46,30 %, celková čiastka k zaplaceniu: 464,94 €, zvolený súbor poistenia: úver bez poistenia, spôsob čerpania úveru: jednorázovo, bezhotovostne, opis tovaru alebo služby: Toshiba C55.

Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 10.9.2014 súd zistil, že žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru s tým, že ku dňu 3.9.2014 sa stal záväzok žalovanej splatný v celom rozsahu. Zároveň ju vyzval na úhradu dlžnej sumy vo výške 428,95 € zloženej z úverovej istiny vo výške 388,90 € a dlžných úrokov, poplatkov a poistného vo výške 40,05 €, a to na účet spoločnosti Cetelem Slovensko, a.s., s uvedením variabilného symbolu: XXXXXXXXXXXX. Uvedená zásielka sa vrátila žalobcovi s poznámkou: „Zásielka neprevzatá v odbernej lehote“.

V zmysle časti 3 bodu 7. zmluvy, Cetelem doručuje všetku korešpondenciu a oznamy Klientovi poštou (obyčajná alebo doporučená listová zásielka alebo zásielka do vlastných rúk), elektronickými komunikačnými médiami (e-mail, fax, sms alebo iné elektronické médium) alebo prostredníctvom kuriéra. Cetelem môže poskytnúť alebo sprístupniť Klientovi informácie týkajúceho sa jeho úveru alebo zasielať oznamy i prostredníctvom Klientskej zóny. Klientka zóna je zabezpečená webová stránka Cetelemu, do ktorej Klient získa prístup po zadaní požadovanej identifikácie. Za riadne doručovanie korešpondencie Klientovi sa považuje doručenie korešpondencie Dlžníkovi alebo spoludlžníkovi.

Z potvrdenia žalobcu zo dňa 17.9.2015 súd zistil, že v prospech žalovanej bola dňa 19.2.2014 odfinancovaná čiastka 388,90 €, na ktorú ona nevykonala žiadnu úhradu.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., účinného do 30.4.2014, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 9 ods. 9 citovaného zákona, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo jej prílohách.

Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 517 ods. 1, veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 10d ods. 1 zákona č. 87/1995 Zb., ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. júnom 2014, odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi sa riadi podľa predpisov účinných do 31. mája 2014.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., účinné do 31.5.2014, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z., ako aj s poukazom na príslušné vyššie citované ustanovenia Občianskeho zákonníka, na základe ktorej žalovaná odčerpala na nákup tovaru sumu v celkovej výške 388,90 €.

Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ust. § 502 Obch. zák. ods. 1, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Hlavný právny vzťah je však založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vznikol podľa osobitného predpisu, ktorý je lex specialis k všeobecnej právnej norme. Tento vzťah podlieha režimu spotrebiteľských úverov podľa zákona 258/2001 Z.z., ako aj aplikácii všeobecných ustanovení ochrany spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka, pretože: normy obchodného práva (vrátane všeobecnej úpravy úveru) sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Obč. zákonníku a v predpisoch vydaných na jeho vykonanie. Medzi tromi zákonmi, prichádzajúcimi takto o úvahy (1. zákon o spotrebiteľskom úvere, 2. Občiansky zákonník, 3. Obchodný zákonník) panuje pomer, že primárne sa použije predpis špeciálny, ak tento určitú otázku neupravuje resp. tak nečiní úplne, nastupuje po ňom úprava spotrebiteľského práva všeobecne v širšom slova zmysle, teda úprava podľa Obč. zákonníka.

To znamená, že úprava Obchodného zákonníka sa môže na takýto prípad uplatniť len vtedy, keď nenarazí na obmedzenie v Občianskom zákonníku a vykonávacích predpisoch k nemu.

Podľa § 879r veta prvá Občianskeho zákonníka, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. júnom 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 1. júna 2014.

Súd teda zoberal do úvahy poskytnutie úveru žalobcom žalovanej vo výške 388,90 € na základe spotrebiteľskej zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXX a túto zmluvu súd podrobil tzv. sudcovskej kontrole s poukazom na vyššie citované ustanovenia zákona č. 129/2010 Zb. o spotrebiteľských úveroch, kedy posudzujúc obsah danej zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd dospel k záveru, že táto neobsahuje všetky náležitosti podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona a preto s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b), d) je nutné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

Súd dospel k záveru, že zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. a), a to označenie druhu spotrebiteľského úveru, kedy zmluva aj vo svojom názve, aj v rámci textu obsahuje tak zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ako aj zmluvu o revolvingovom úvere a vydaní kreditnej karty a dokonca i Rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb. Z uvedeného vyplýva, že žalobca uzavrel so žalovanou úverovú zmluvu, ktorej cieľom bolo zabezpečenie finančných prostriedkov na zakúpenie určitého konkrétneho tovaru, t.j. uzavrel so žalovanou tzv. klasický úver, avšak s uzavretím tejto zmluvy účastníci ako keby uzavreli ďalšiu zmluvu o úvere, a to revolvingovom úvere na poskytnutie iných ďalších finančných prostriedkov prostredníctvom úverovej, resp. kreditnej karty.

Ustanovenia Obchodného zákonníka, v rámci ktorých je zmluva považovaná za tzv. absolútny obchod, v čase vzniku daného záväzkovoprávneho vzťahu, t.j. zmluvy o klasickom úvere, neobsahujú špeciálne ustanovenie týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, ktoré vo vzťahu k Obchodnému zákonníku pôsobí ako lex specialis, preto bolo potrebné riadiť sa všeobecnoprávnou úpravou. Z predložených listín možno ustáliť, že niet pochyb o tom, že dňa 16.2.2014 účastníci konania preukázateľne uzatvorili len jedinou individuálne špecifikovanú zmluvu o úvere určenú na zabezpečenie nákupu tovaru vo výške 388,90 €. V rámci dojednávania tohto záväzku žalobca vopred vnútil konajúcej osobe - žalovanej aj iný úkon, než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jej záujmu. Ako totiž vyplýva z daného tlačiva, ktoré koncipoval

a formuloval samotný žalobca, podpisom želananej zmluvy sa konajúca - žalovaná súčasne podpísala aj pod tú časť 2. textu, kde sú údaje o revolvingovom úvere, bez možnosti úpravy textu a ktorý sa týka absolútne iného právneho vzťahu. Inak povedané, že dňa 16.2.2014 sa žalovaná podpísala aj pod ten záväzok, ktorý v daný moment uzatváraný nebol a ktorý nebol ani v jej sfére záujmu uzavrieť. Podpisom zmluvy nedošlo automaticky k vzniku paralelných úverových vzťahov. Ak hodlal žalobca uzavrieť so žalovanou nový záväzkový vzťah, t.j. zmluvu o revolvingovom úvere, bolo to potrebné urobiť spôsobom ako predpisuje zákon číslo 129/2010 Z.z.. Z uvedeného pohľadu je potom nutné konštatovať, že úverová zmluva bola koncipovaná nezrozumiteľne a neurčito, teda nebolo zrejmé, či je uzatváraný tzv. klasický úver na kúpu určitého tovaru, resp. služby alebo uzatváraný revolvingový úver.

Ďalej uvedená zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k), t.j. výšku, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, kedy v zmluve je len uvedený údaj o výške splátky 25,83 € mesačne, ktorá však v sebe zahŕňa časť istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky, prípadne ďalšie poplatky a tak je nutné konštatovať, že uvedený údaj nie je špecifikovaný tak, ako vyžaduje zákon. Zároveň zmluva neobsahuje údaj o poradí, v ktorom sa budú jednotlivé splátky priradovať a ako z jednotlivej mesačnej splátky bude platená časť na istinu, časť na úrok, časť na ďalšie poplatky účtované žalobcom a teda i táto časť zmluvy nespĺňa zákonom vyžadované náležitosti úverovej zmluvy.

Ďalej mal súd za to, že zmluva síce obsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j), t.j. ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musel spotrebiteľ zaplatiť, avšak táto ročná percentuálna miera nákladov je uvedená nesprávne vo výške 26,10 %, pričom správne uvedená RPMN v tom čase mala byť 24,78 % tak, ako to vyplynulo súdu z výpočtu interaktívnej kalkulačky RPMN. Z tohto pohľadu je nutné považovať danú RPMN za nesprávne a neplatne uvedenú.

Súd ďalej posudzoval i výšku úrokovej sadzby uplatňovanej v zmluve a dospel k záveru, že požadovaný úrok nie je v zákonom dovolenej výške a preto i s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka neplatný.

Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úroku treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval, predovšetkým však treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou, obvyklosť praxe peňažných ústavov.

Súd zistil, že priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk pri stave úverov v domácnostiach, pri úveroch spotrebiteľských a ostatných od 1 do 5 rokov predstavuje vo februári 2014 - 12,79 % a pri nových úveroch je úroková sadzba 11,16 %.

Keďže nikto, ani súd nemôže, ani nie je jeho úlohou nahrádzať kontraktačný proces a určiť presnú úrokovú mieru aká by prípadne medzi stranami bola v rámci udržateľných úrokov dohodnutá a výška zmluvného úroku ďaleko prevyšuje akceptovateľnú výšku, súd túto časť zmluvy o úvere, t.j. dohodu o výške úroku vyhodnotil ako v rozpore s dobrými mravmi, čo spôsobuje absolútnu neplatnosť tejto časti dojednania.

Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (pochtivosť, nezneužívame výkonu práv, nešíkanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov). Vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 137/2003 (Zo súdnej praxe č. 62/2004) Najvyšší súd SR už uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods. 1 OZ treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúcej určité právo, ale aj osoby týmto úkonom dotknutej), s prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Ustanovenie § 3 ods. 1 OZ nemá vlastnú priamu normotvornú platnosť - upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy, a to na základe všeobecných pravidiel morálnych, elementárnej slušnosti a tolerancie a morálneho charakteru konajúcich.

V súlade s dobrými mravmi je len také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty, a ktorý peňažné

prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Neprimeranou preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška dohodnutých úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok NS SR z 26.4.2012 - 5Cdo 26/2011).

V súlade s dobrými mravmi je taká výška úroku, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny za užívanie požičanej istiny), teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi podľa súdnej praxe je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky, čo odporuje dobrým mravom.

Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

Nemecký BGH (Spolkový súdny dvor) vo svojom rozsudku z 13.3.1990 (AZ: XI ZR 252/89) vyhlásil úver s rozdielom o 12 percentuálnych bodov (12 percent) oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný (v rozpore s ustanovením §138 BGB odsek 2 = občianskoprávna úžera) a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi.

Z rakúskej a švajčiarskej judikatúry:

K § 879 ABGB <http://www.jusline.at/879_ABGB.html> ods.2 č.4

Predovšetkým sú neplatné nasledovné zmluvy,

ak niekto využije (pozn. prekl. v zmysle vykoristiť) ľahkomyselnosť, stav núdze, slabomyselnosť, neskúsenosť, alebo rozrušenie mysle niekoho iného takým spôsobom, že sebe alebo tretej osobe za poskytnutie plnenia nechá sľúbiť alebo poskytnúť protiplnenie, ktorého majetková hodnota je vo vzťahu k plneniu v nápadnom nepomere.

4Ob505/64 - Úžera spôsobuje neplatnosť celej zmluvy, nie len jej zakázanej časti.

3Ob592/77 - Znak skutkovej podstaty vykorisťovania predpokladá, že úžerník využije k svojmu obohateniu situáciu, ktorú nemusel sám spôsobiť, o ktorej však vedel alebo musel vedieť rovnako ako o pomere plnenia a protiplnenia.

Civilnoprávna úžera spôsobuje neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi (rozs. NS ČR 21Cdo 1484/04), pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru. V danom prípade pri zjavnom využití aj ľahkovážnosti dlžníka stačí, že k využitiu nadvlády nad dlžníkom dôjde aj čo len z nedbanlivosti (rozs. KS v Prešove 3Co 3/2011).

Ústavný súd SR v náleze z 28. februára 1995 sp. zn. PL. ÚS 10/95 (Zbierke zákonov SR, čiastka 20, číslo 51/1995), ktorým rozhodol o nesúlade ustanovenia § 13 vyhlášky ministerstva spravodlivosti č. 45/1964 Zb. s ustanovením § 658 ods. 1 OZ okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky (§ 658 ods. 1 OZ) predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 OZ, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustálil, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi.

Ústavným súdom vyslovený názor korešponduje s tézou (používanou predovšetkým právnou vedou a teóriou), že zásada zmluvnej voľnosti v súkromnom práve nie je absolútna a nachádza svoje obmedzenie (z hľadiska obsahovej náplne právnych úkonov) napr. pri aplikácii korektívov rozporu s dobrými mravmi. Usmerňovanie zásady zmluvnej voľnosti prostredníctvom uvedených korektívov (ako aj pri zákonom zákaze) nepochybne prispieva k spoločenskej a právnej akceptácii zásady zmluvnej spravodlivosti v súkromnom práve. Pokiaľ ide o primeranosť výšky úrokov z pôžičky - problematika dobrých mravov úzko súvisí s doktrínou o neprípustnom, resp. neprimeranom znevýhodnení založenom právnym úkonom. Tento princíp nadobudol v modernom práve váhu a význam a slúži určitým obmedzujúcim spôsobom k naplneniu zásady zmluvnej spravodlivosti.

V zmluve bola teda dojednaná úroková miera vo výške 23,40 % ročne, pričom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy pri úveroch poskytnutých bankami domácnostiam, predstavovala v priemere 11,16 - 12,79 % ročne. Už len samotná skutočnosť, že cena úveru je vyššia je zarážajúce a odôvodňujúce zvýšenú pozornosť z hľadiska prvkov úžeru a vadnosti právneho úkonu, úrok vo výške 23,40 % ročne podstatnou a neprimeranou mierou prekračuje horný limit obvyklej úrokovej miery. Žalobca si uplatnil úroky vo vyššej výške, ako poskytovali banky v rovnakom období, čiže prekročil obvyklé úroky poskytované bankami. Dohodnuté úroky sú odplatom za používanie istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu.

Nový úver za vysokú cenu je síce vnímaný zo strany klienta ako záchranný produkt, no v skutočnosti, ak je klient vo finančnej tiesni a berie úver, ide na jeho strane o prirodzený postup v zmysle „potrebujem, dávajú, a preto beriem“, tak zo strany dodávateľa ide o postup bez odbornej starostlivosti, ktorý civilistika zohľadňuje pri vyhodnocovaní vadnosti právneho úkonu. Veriteľ musí počítať s následkami pri podcenení bonity dlžníka resp. ako tomuto bolo v tomto prípade, kedy žalobca sa spolieha na pravdivosť údajov o výške mesačnej mzdy uvedených žiadateľom. I v tomto je potrebné vidieť podnikateľské riziko, ktoré si sám veriteľ na seba poskytováním pôžičiek elektronicky na diaľku vlastne berie. Avšak uvedené nemožno presúvať na ťarchu daného klienta vo forme vysokého a absolútne neprimeraného úroku či tzv. odplaty.

Vzhľadom na vyššie citované odôvodnenie súd považuje dohodnutie úrokovej sadzby vo výške 23,40 % pri úvere, ktorý mal byť poskytnutý v rozsahu 388,90 € na obdobie 18 mesiacov za neprimerané, úžernícke, v rozpore s dobrými mravmi a teda v konečnom dôsledku za neplatné. Zároveň vzhľadom na ďalšie vyššie spomenuté nedostatky danej zmluvy súd za použitia § 11 citovaného zákona mal za to, že keďže zmluva neobsahuje potrebné náležitosti, resp. tieto náležitosti sú uvedené neurčito a nezrozumiteľne, resp. neplatne a v rozpore s dobrými mravmi, s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka považoval zmluvu za neplatnú. Následne z tejto skutočnosti súd pri rozhodovaní o veci aj vychádzal. Súd potom právne uzatvoril, že nastupuje inštitút vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor na iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením s právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 veta prvá Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Je nepochybné, že žalovaná odčerpala finančné prostriedky v sume 388,90 €, na ktorú sumu nevykonala žiadnu úhradu a preto na zaplatenie tejto sumy žalovanú zaviazal. Tak ako bolo vyššie citované, súd nepriznal žalobcovi žiadne dohodnuté úroky, poplatky, ani iné náklady na vymáhanie uplatnenej pohľadávky, či zmluvné pokuty a podobne, t.j. súd priznal iba „čistú“ dlžnú istinu vo výške 388,90 €.

Čo sa týka úroku z omeškania, keďže žalovaná bola v omeškaní s plnením tohto dlhu, súd tento priznal vo výške 5,15 % ročne zo sumy 388,90 € od 4.9.2014 do zaplatenia. Súd nepriznal úrok z omeškania od 3.9.2014, pretože listom zo dňa 10.9.2014 len vyzval žalovanú na zaplatenie danej sumy (čo súd vyhodnotil ako výzvu na zaplatenie bezdôvodného obohatenia) do 14 dní od doručenia tohto oznámenia. Doručenie daného oznámenia sa spravuje ustanovením bodu 7. časti 3. zmluvy, kedy zásielka sa považuje za doručenú, i keď sa žalovaná o nej nedozvedela. Z fotokópie obálky súd zistil dátum vrátenia zásielky 7.10.2014, ku ktorému dátumu súd pričítaním 14 dní dospel k dátumu 22.10.2014, kedy sa žalovaná dostala do omeškania s plnením svojho peňažného dlhu voči žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia. Pri rozhodovaní o úroku z omeškania súd posudzoval jeho výšku a mal za to, že táto nie je správne uplatnená, nakoľko ku dňu 22.10.2014 bola sadzba ECB 0,05 %, čo za použitia ustanovenia § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. predstavuje len 5,05 % ročne. Preto súd v prevyšujúcej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že žaloba je sčasti dôvodná tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 151 ods. 5 O.s.p., trovy konania určí súd podľa sadzobníkov a podľa zásad platných pre náhradu mzdy a hotových výdavkov. Určiť výšku trov môže predseda senátu alebo samosudca až v písomnom vyhotovení rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 80 % (suma 428,95 = 100 %, z toho priznaná suma 388,90 = 90 % úspechu a teda 10 % neúspechu). Celková výška trov konania 93,88 € predstavuje teda 80 % z uhradeného súdneho poplatku 25,50 € = 20,40 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 73,48 €. Tieto boli vyčíslené a priznané v zmysle zákona č. 655/2004 Z.z. za 2 úkony právnej služby (1/ prevzatie a príprava zastúpenia, 2/ podanie návrhu na začatie konania). Súd vychádzal zo sumy 29,88 € za každý úkon právnej služby plus 2x režijný paušál po 8,39 € s pripočítaním 20% DPH z uvedených súm, čo spolu predstavuje 91,85 €. Z danej sumy súd však priznal len 80%, t.j. 73,48 €.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd, v 3 písomných vyhotoveniach.

V zmysle § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, a akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V zmysle § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.